

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

MUHAMMED NEŞET GİRASUN BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2017/22254)

Karar Tarihi: 2/6/2020

R.G. Tarih ve Sayı: 19/8/2020-31218

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Kadir ÖZKAYA
Üyeler : Engin YILDIRIM
Celal Mümtaz AKINCI
Rıdvan GÜLEÇ
Recai AKYEL
Raportör : Yusuf Enes KAYA
Başvurucu : Muhammed Neşet GİRASUN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvurunun askerlik işlemlerini tamamlattırarak amacıyla bir süre karakolda bekletilmesi nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 24/4/2017 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüş bildirmemiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

6. Başvuru formları ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

7. 7/2/2015 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde bir otelde kaldığı sırada Yüksekova Asayiş Büro Amirliği personeline başvuru yapıldığı ve yakalama kaçağı durumunda olduğu bildirilmiş, askerlik işlemlerini tamamlamak üzere on beş gün içinde en yakın askerlik şubesine başvurması gerektiği aktarılmış ve bu hususta bir tutanak tanzim edilmiştir.

8. 10/2/2015 tarihinde otomobiliyle Diyarbakır'a doğru seyir hâlindeyken jandarma ekiplerince başvuru aracını durdurulmuş, yoklama kaçağı olduğundan tutanak düzenlemesi için araçtan inmesi istenmiştir.

9. Başvurucu daha önceki tutanağı göstermiş ve on beş günlük sürenin dolmadığını belirtmiştir. Bakaya durumunun devam etmesi nedeniyle tutanak tutulmasının zorunlu olduğu jandarma ekiplerince kendisine ifade edilmiş ve başvuru, tutanak imzalaması için karakola davet edilmiştir.

10. Bunun üzerine yaklaşık bir saatte tanzim edilen tutanağı karakolda imzaladıktan sonra başvuru serbest bırakılmıştır.

11. Başvurucu; Yüksekova Asayiş Büro Amirliğince bakaya kaydının sistemden düşülmemiş olması nedeniyle aranan kişi konumunun sürdüğünü, hakkında tekrar tutanak düzenlenmesi neticesinde bir saatlik kaybının olduğunu, özgürlüğünün kısıtlandığını, olayın idarenin hizmet kusurundan kaynaklandığını belirterek 500 TL manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle Van 3. İdare Mahkemesinde tam yargı davası açmıştır.

12. İdare; savunmasında başvuru kaydının bakaya kaydının sistemden düşülememesinin sistemin off-line çalışması ve hâlihazırda geçiş sürecinde bulunmasından kaynaklandığını, olayda manevi tazminat ödenmesini gerektirecek şartların oluşmadığını belirtmiştir.

13. Van 3. İdare Mahkemesi 25/1/2017 tarihinde kesin olmak üzere davanın reddine karar vermiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Anayasanın 125. maddesinin son fıkrasında; idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu kurala bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde de; tam yargı davaları, idarenin eylem ve işlemlerinden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan davalar olarak tanımlanmıştır.

Manevi tazminat, ilgililerin idari işlemlerden dolayı uğradıklarını iddia ettikleri manevi zarara karşılık istedikleri, temelde gerçek bir tazmin aracı olmayıp, doğrudan doğruya manevi tatmin aracıdır.

Bir idari eylem veya işlem nedeniyle manevi değerlerinde bir eksilme meydana gelen ve bu nedenle elem ve ıstırap duyan, yaşama zevki azalan kişiye bir miktar para verilerek, onun bu yoldan tatmin edilmesi manevi tazminat kurumunun temel amacıdır.

İdarenin hukuka aykırı eylem ve işlemlerinden dolayı manevi tazminata hükmedilebilmesi için, ağır hizmet kusurunun bulunmasına gerek olmamakla birlikte, kişilerin manevi değerlerinde bir eksilme meydana gelmesi, elem ve ıstırap duymaları, yaşama zevklerinin azalması, haysiyet ve şereflerinin rencide edilmesi gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden, davacının 07.02.2015 tarihinde Hakkari ili Yüksekova ilçesinde bir otelde uyurken saat 04:00 sularında Yüksekova Asayiş Büro Amirliği personeline uyandırılarak kendisinin bakaya durumunda olduğunun bildirildiği, askerlik işlemlerini tamamlamak üzere 15 gün içerisinde en yakın askerlik şubesine başvurması gerektiği kendisine aktarıldığı ve tutanak tanzim edildiği, davacının 10.02.2015 tarihinde Diyarbakır iline doğru yapmış olduğu yolculuk sırasında jandarma ekiplerince aracının durdurulduğu, bakaya durumunda olduğundan tutanak düzenlemesi için araçtan

inmesinin istendiği, davacı tarafından daha önceki tutanak gösterilmesine ve 15 günlük sürenin dolmadığı anlatılmasına rağmen sistemde bakaya durumunun halen devam etmesi nedeniyle tutanak tutulmasının zorunlu olduğunun ifade edildiği, bunun üzerine yakında bulunan karakola gidilerek tutanak düzenlendiği, davacı tarafından Yüksekova Asayiş Büro Amirliğince bakaya kaydının sistemden düşülmemesi neticesinde bu olayın yaşandığı ve olayın idarenin hizmet kusurundan kaynaklanması nedeniyle 500,00 TL manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Olayda, manevi tazminat için gerekli olan 'idari işlem ve eylemler nedeniyle kişinin manevi değerlerinde bir eksilme meydana gelmesi, elem ve ıstırap duyması, yaşama zevkinin azalması, haysiyet ve şerefının rencide edilmesi' şartlarının gerçekleşmediği, idarelerin her kusurlu işlemi için de ilgililere manevi tazminat ödenmesi olanağının bulunmadığı dikkate alındığında, manevi tazminat ödenmesi koşullarını taşımayan davacı isteminin reddi gerektiği sonucuna varılmıştır."

14. Bu karar 23/3/2017 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

15. Başvurucu 24/4/2017 tarihinde süresinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

16. 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu'nun (olay tarihinde geçerli olan, 25/6/2019 tarihi itibarıyla mülga olan) 1. maddesi şöyledir:

"Türkiye Cumhuriyeti tebaası olan her erkek, işbu kanun mucibince askerlik yapmağa mecburdur."

17. Aynı Kanun'un 3. maddesi şöyledir:

"Askerlik çağı, yoklama devri, muvazzaflık ve yedek olmak üzere üç devreye ayrılır."

18. Aynı Kanun'un 4. maddesi şöyledir:

"Yoklama devri, askerlik çağının başlangıcından muvazzaflık hizmetinin başlangıcına kadar geçen süredir."

19. Aynı Kanun'un 12. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Yoklamada bulunmayan ve bulunamadıklarına dair bu kanunda yazılı bir mazeret gösterememiş olanlara (Yoklama kaçağı) ... denir."

20. Aynı Kanun'un 14. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Yükümlülerin sağlık muayenelerinin yapılarak askerliğe elverişli olup olmadıkları, öğrenim durumları, meslekleri ve niteliklerinin belirlenmesi işlemine yoklama denir."

Askerlik çağına gireceklerin kimlik bilgileri İçişleri Bakanlığınca her yıl ekim ayında Millî Savunma Bakanlığına bildirilir.

Askerlik çağına girenler ile bunlarla işleme tabi olanların yoklaması, her yıl 1 Ocak günü başlar ve o yıl askerlik çağına giren doğumluların silah altına alınacağı ilk celp ve sevk tarihinin bitimine kadar devam eder."

21. Aynı Kanun'un 25. maddesi şöyledir:

"Millî Savunma Bakanlığı tarafından, o yıl askerlik çağına girenler ile bir önceki sene ertesi yıla terk edilenlerin yoklamalarının yapılacağı hususu, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ve diğer ulusal yayın yapan televizyon ve radyo kanalları aracılığıyla zorunlu yayın kapsamında duyurulur. Bu duyuru yükümlülere tebliğ mahiyetindedir."

22. Aynı Kanun'un 26. maddesi şöyledir:

"Çağrılan kişiler, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası bulunan kimliğini ve öğrenim durumlarını gösterir belgeler ile birlikte yurt içinde askerlik şubelerinde, yabancı ülkelerde ise buldukları yerin elçilik veya konsolosluklarında bizzat bulunmaya mecburdurlar. Bizzat bulunamayacak derecede hastalık veya engelli olanlarla, hükümlü, tutuklu veya lise veya yükseköğrenimde olup henüz okullarını bitirmemiş olanlar hastalıkları veya engellilikleri hakkında usulüne uygun rapor veya okumakta oldukları okuldan verilmiş veya elçilik veya konsolosluklardan onaylı öğrenim durumlarını gösterir belge göndermeye ve hükümlülük veya tutukluluklarının nedenini bildirmeye, askerlik şubeleri ve elçilik veya konsolosluklar da bu husustan haber verilmiş olsun olmasın ihtiyar meclis ve heyetlerinden ve sair kişilerden ve ilgili kurumlardan yapılacak işlemleri sormaya ve askerliklerini bu sorgu neticesine ve muayenelerine göre kararlaştırmaya mecburdurlar.

İlçeleri dışındaki askerlik şubelerine ve elçilik veya konsolosluklara gidenlerin yapılan yoklamaları, bekletilmeksizin yerli askerlik şubelerine, varsa rapor ve öğrenim belgeleri ve hapislik veya tutukluluk nedenleri ile birlikte bildirilir ve bu gibilerin askerlikleri bu bilgilere göre kararlaştırılır.

Askerliğe elverişli olmadıklarını öne sürerek buldukları yabancı ülkelerdeki elçilik veya konsolosluklara başvuranların sağlık muayeneleri, elçilik veya konsolosluklar tarafından uygun görülen resmi hastanelerde yaptırılır ve bu muayene sonucu alacakları raporlar elçilik veya konsolosluklar tarafından onaylanarak Millî Savunma Bakanlığına gönderilir. Bunların askerlik işlemleri, Millî Savunma Bakanlığı tarafından raporları üzerinde yapılacak inceleme sonucu kararlaştırılır. Bu kararlara itiraz halinde, yurt içindeki Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kurullarında yaptırılacak muayene sonucu verilecek raporlara göre işlem yapılır. Askerliğe elverişli olmadıklarına karar verilenlerden askerliğe elverişli oldukları şikayet veya ihbar edilenlerin durumları, Millî Savunma ve Dışişleri Bakanlıkları tarafından müştereken mahallinden araştırılır, araştırma sonucu askerliğe elverişli olduklarına kanaat getirilenler, yurt içinde tam teşekküllü Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kurullarına sevk edilerek, sağlık kurulları tarafından verilecek raporlara göre kesin işleme tabi tutulurlar."

23. Aynı Kanun'un 30. maddesi şöyledir:

"Yoklama, sırasında, askerlik şubesine veya yurtdışı temsilciliklerine gelmemiş ve 26 ncı madde gereğince gelmeme sebebini bildirmemiş kişiler, yoklama kaçağı olarak kabul edilir.

Yoklama kaçakları, askerlik ödevlerini yerine getirmek maksadıyla yakalanmaları için Millî Savunma Bakanlığınca İçişleri Bakanlığına, askerlik şubelerince de mahallin en büyük mülki amirine bildirilirler. Yakalanarak muhafaza altına alınan yükümlüler, vakit

geçirmeksizin ve en geç yirmidört saat içerisinde en yakın askerlik şubesine getirilirler. Askerlik şubesinde teslim alınamayan yükümlüler, ilgili kolluk kuvveti tarafından hazırlanan tutanağa istinaden derhal serbest bırakılırlar."

24. Aynı Kanun'un 86. maddesi şöyledir:

"Yoklamada buldukları yerdeki askerlik şubesi, elçilik veya konsolosluklara gelmeyen ve bu Kanunda yazılı bir mazereti bulunduğuna dair belge ibraz etmemiş olanlardan, birlikte yoklamaya tabi oldukları doğumluların yurt genelinde normal sevk yılı içindeki ilk celp ve sevk tarihinden sonra ve son celp ve sevk döneminin bitiminden önce ele geçen veya kendiliğinden gelenler buldukları yerde resmi bir hekime yahut en yakın yerde bulunan Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kurullarında muayene ettirilirlir. Muayene neticesinde askerliğe elverişli oldukları anlaşılanlardan erteleme hakkı bulunmayanlar Millî Savunma Bakanlığınca tespit edilecek sınıf ve tertibat yerlerine derhal sevk olunurlar. Bu durumdakiler hakkında il veya ilçe idare kurullarınca yüz Türk Lirası idari para cezası verilir.

Yoklamada buldukları yerdeki askerlik şubesi, elçilik veya konsolosluklara gelmeyen ve bu Kanunda yazılı bir mazereti bulunduğuna dair belge ibraz etmemiş olanlardan, birlikte yoklamaya tabi oldukları doğumluların yurt genelinde normal sevk yılı içindeki son celp ve sevk döneminin bitimine kadar ele geçmeyenler, elde edildiklerinde buldukları yerde resmi bir hekime yahut en yakın yerde bulunan Sağlık Bakanlığınca belirlenen yetkili sağlık kurullarında muayene ettirilirlir. Muayene neticesinde askerliğe elverişli oldukları anlaşılanlardan erteleme hakkı bulunmayanlar Millî Savunma Bakanlığınca tespit edilecek sınıf ve tertibat yerlerine derhal sevk olunurlar.

İkinci fıkra kapsamında yoklama kaçacağı kaldıktan sonra ertelenmesi yapılanlar ile birliklerine sevk edilenler hakkında bu Kanunun 89 uncu maddesinin dört ila yedinci fıkra hükümleri uygulanır.

Yoklama kaçacağı iken ertelenmesi yapılmış olanlar, ertelemelerinin bittiği tarihi takip eden ilk mesai günü sevk edilirler."

25. Aynı Kanun'un 89. maddesi şöyledir:

"Sınıf ve tertibatı belirlenmiş olanlardan, yapılan bildirim veya duyuru üzerine birlikte sevk edilecekleri emsallerinin sevk tarihinin son gününe kadar gelmeyen ve bu durumları 47 nci maddede yazılı özürlerinden ileri gelmediği belirlenenler ile sevk edildikten sonra askerliğini yapacağı kıtaya gitmeksizin kaçanlardan elde edilip de erteleme hakkı bulunmayanlar derhal sevk olunurlar.

Durumları 47 nci maddenin ikinci fıkrasına uyanlar ile sınıflandırılan yedek subay adaylarından askerlik şubesi başkanlıklarına gelip sevk tarihlerinde sevk evrakını almayanlar ve sevk evrakını alıp kendilerine verilen yol süresi sonunda sınıf okulu veya eğitim birliğine katılmayanlardan durumları 47 nci maddede belirtilen mazeretler dışında kalanlar eğitim birliği veya sınıf okuluna sevk olunurlar. Bakaya iken ertelenmesi yapılmış olanlar, ertelemelerinin bittiği tarihi takip eden ilk mesai günü sevk edilirler.

Barışta, kabul edilebilir bir özrü olmaksızın;

a) Yoklama kaçaklarından birlikte yoklamaya tabi oldukları doğumluların yurt genelinde normal sevk yılı içindeki son kafilesi gönderilmiş bulunanlar için, son kafilenin gönderilmesi tarihinden,

b) Saklılardan yaşlılarının yurt genelinde normal sevk yılı içindeki son kafilesini gönderilmiş bulunanlar için, son kafilenin gönderilmesi tarihinden,

c) Bakaya kalanlar için, bakaya kaldıkları tarihten,

d) İhtiyat erattan çağrılıp da birlikte işleme tabi olduğu kişiler gönderilmiş bulunanlar için, en son gönderilme tarihinden,

e) Yoklama kaçağı, saklı veya bakaya olup olmamasına bakılmaksızın askerlik şubesinde sevk edildiği kıtasına katılmayan veya geç katılanlar için, kendilerine tanınan kanuni yol süresinin bitiminden,

İtibaren dört ay içinde gelenler ikiyüzelli, yakalananlar bin; dört aydan sonra bir yıl içinde gelenler beşyüz, yakalananlar ikibin; bir yıldan sonra gelenler yediyüzelli, yakalananlar üçbin Türk Lirası idarî para cezasıyla cezalandırılır. Bir yıldan sonra tamamlanan her takvim yılı için kendiliğinden gelenler ayrıca bin, yakalananlar ayrıca ikibin Türk Lirası idarî para cezası ile cezalandırılır. Ancak, bu eylemlerinden sonra askerlik şubesinde ilk sevk edildikleri kıtalara gecikmeksizin katılmaları halinde haklarında verilecek idarî para cezalarının yarısı verilir.

Bu madde uyarınca verilecek idarî para cezalarına ilişkin evrak, yükümlünün bağlı olduğu askerlik şubesi başkanlıklarınca yükümlünün nüfusa kayıtlı olduğu yer mülki idare amirliklerine gönderilir ve idarî para cezası ilgili il ya da ilçe idare kurullarınca verilir.

Bu madde uyarınca verilen idarî para cezaları hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununda öngörülen kanun yoluna müracaat edilebilir. Bu cezaların yerine getirilmesi askerlik hizmetlerinin sonuna bırakılır. Bu süreler içinde zamanaşımı işlemez.

Barişte, dördüncü fıkra uyarınca verilen idarî para cezası kesinleştikten sonra dördüncü fıkrada sayılan eylemlerden herhangi birini işleyenler ile bu eylemleri seferberlik ve savaş halinde işleyenler hakkında askerlik şubelerince suç dosyaları hazırlanarak yükümlünün nüfusa kayıtlı olduğu yer Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir."

B. Uluslararası Hukuk

26. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) "Özgürlük ve güvenlik hakkı" kenar başlıklı 5. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Herkes kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkına sahiptir. Aşağıdaki haller dışında ve hukukun öngördüğü bir usule uyulmadıkça, hiç kimse özgürlüğünden yoksun bırakılamaz:

...

b) bir kimsenin mahkemenin hukuka uygun bir karara uymaması nedeniyle veya hukukun öngördüğü bir yükümlülüğü yerine getirmesini sağlamak için hukuka uygun olarak gözaltına alınması veya tutulması;

..."

27. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) göre Sözleşme'nin 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasında geçen *özgürlük* kavramı, kişinin fiziksel özgürlüğünü kapsamaktadır

(*Engel ve diğerleri/Hollanda* [GK], B. No: 5100/71, ..., 8/6/1976, § 58). AİHM, özgürlükten yoksun bırakmanın nesnel ve öznel iki unsuru bulunduğunu belirtmektedir. Buna göre nesnel unsur kişinin gözardı edilemeyecek uzunlukta bir süre boyunca sınırları belli bir yere kapatılması, öznel unsur ise bu kapatılmanın geçerli bir rızaya dayanmamasıdır (*Storck/Almanya*, B. No: 61603/00, 16/6/2005, § 74).

28. Bir kimsenin 5. madde anlamında özgürlüğünden mahrum bırakılıp bırakılmadığının değerlendirilmesinde somut olayın özelliklerinin yanı sıra uygulanan tedbirin çeşidi, süresi, etkileri ve uygulanma şekli gibi faktörlerin de dikkate alınması gerekir (*Guzzardi/İtalya* [GK], B. No: 7367/76, 6/11/1980, §§ 92, 93).

29. Avrupa İnsan Hakları Komisyonuna göre olayların Sözleşme'nin 5. maddesinin birinci fıkrası anlamında bir özgürlükten yoksun bırakmaya işaret etmesi hâlinde tutma süresinin görece olarak kısalığı, sonucu etkilemez (*Järvinen/Finlandiya* (k.k.), B. No: 30408/96, 15/1/1998). AİHM'e göre kimliğinin bulunmaması nedeniyle iradesi dışında karakola götürülen, burada bir saat süreyle nezarete tutulan, kimliği tespit edildikten sonra salıverilen bir kişi hakkındaki tutma hâli kişiyi özgürlükten yoksun bırakan bir tedbirdir (*Novotka/Slovakya* (k.k.), B. No: 47244/99, 4/11/2003).

30. Sözleşme'nin 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde bireylerin hukuka uygun olarak özgürlüğünün sınırlandırılabilirliği iki hâl düzenlenmiştir. Bu hükme göre kişilerin bir mahkemenin hukuka uygun bir kararına uymaması nedeniyle ya da hukukun öngördüğü bir yükümlülüğün yerine getirilmesini sağlamak amacıyla tutulabilir.

31. AİHM'e göre bu tutma hâli söz konusu olduğunda en azından ilgili kişinin üzerine düşen ve yerine getirilmemiş bir yükümlülüğünün varlığı zorunludur. Ayrıca bu tutma hâlinin yükümlülüğün yerine getirilmesini sağlama amacına yönelik olması ve cezalandırıcı bir karakter taşıması gerekir. Söz konusu yükümlülük yerine getirilmez bu madde kapsamındaki bir tutma varlığını kaybeder (*Vesileva/Danimarka*, B. No: 52792/99, § 36; *S.V. ve A./Danimarka* [BD], B. No: 35553/12... , 22/10/2018, §§ 80, 81).

32. AİHM'e göre *hukukun öngördüğü bir yükümlülüğün yerine getirilmesini sağlamak* ifadesinde geçen yükümlülük, söz konusu kişi açısından belirli ve somut olmalıdır. AİHM ayrıca yükümlülüğün, bu yükümlülüğün ihlaline karşı bir yaptırım olarak uygulanan alıkoyma tedbirinin öncesinde mevcut olması gerektiğini belirtmiştir (*Ciulla/İtalya*, B.No:11152/84, § 36). AİHM'e göre yükümlülük kavramının geniş yorumlanması hukuk devleti ilkesine aykırılık teşkil edebilecek ve keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakılma riskini doğuracaktır (*Engel ve diğerleri/Hollanda*, § 69; *Iliya Stefanov/Bulgaristan*, B. No: 65755/01, 22/5/2008, § 72; *S.V. ve A./Danimarka*, § 83). Bu nedenle Sözleşme'nin 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi mevcut hukuki düzene saygı gösterme gibi genel bir yükümlülüğü yerine getirmeye yönelik bir idari tutma hâlini haklı çıkarmayacaktır (*S.V. ve A./Danimarka*, § 83).

33. Bu hüküm gereğince tutmanın Sözleşme şartlarına göre kabul edilebilir olması için hukukun öngördüğü yükümlülüğün daha hafif araçlarla yerine getirilmemesi gerekir (*Khodorkovski/Rusya*, B. No: 5829/04, 31/5/2011, § 136). Ölçülük ilkesi uyarınca ayrıca ilgili yükümlülüğün hemen yerine getirilmesinin demokratik toplumdaki önemi ile özgürlük hakkının önemi arasında bir denge kurulmalıdır (*Saadi/Birleşik Krallık* [BD], B. No: 13229/03, 29/1/2008, § 70). Bu dengenin kurulup kurulmadığının değerlendirilmesinde AİHM; konuyla ilgili mevzuattan doğan yükümlülüğün niteliğini, mevzuatın konusu,

amacını, tutulan kişinin durumunu, tutmaya yol açan özel koşulları ve tutmanın süresini dikkate almaktadır (*Vesileva/Danimarka*, §§ 37, 38; *Gatt/Malta*, B. No: 28221/08, 27/7/2010, § 46).

V. İNCELEME VE GEREKÇE

34. Mahkemenin 2/6/2020 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

35. Başvurucu, yetkili idare tarafından yapılan tahkikat sonucu yoklama kaçağı durumunda olduğu ve askerlik işlemlerini tamamlamak üzere on beş gün içinde en yakın askerlik şubesine başvurması gerektiği kendisine bildirildikten sonra henüz bu on beş günlük süre dolmadan Diyarbakır'a yapmış olduğu yolculuk sırasında aranan kişi kaydının sistemden düşülmemesine bağlı olarak jandarma ekiplerince aracının durdurulduğunu, tekrar tutanak düzenlenmeden geçişine izin verilmeyeceğinin söylenmesi üzerine aracından inerek karakola gittiğini ve tutanağın imza edilmesi sonrası geçişine izin verildiğini belirtmiştir. Başvurucu yaklaşık bir saat boyunca özgürlüğünden mahrum kaldığını belirterek açtığı tam yargı davasının reddedildiğini ve bu nedenlerle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

B. Değerlendirme

36. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması*" kenar başlıklı 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

37. Anayasa'nın 19. maddesinin ikinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Şekil ve şartları kanunda gösterilen:

... kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; ... halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz."

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

38. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiasının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Genel İlkeler

39. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı devletin bireylerin özgürlüğüne keyfi olarak müdahale etmemesini güvence altına alan temel bir haktır (*Erdem Gül ve Can Dündar* [GK], B. No: 2015/18567, 25/2/2016, § 62).

40. Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 19. maddesi kapsamında hürriyetten yoksun bırakma kavramını tanımlamıştır. Buna göre hürriyetten yoksun bırakma, bir kimsenin kısıtlı bir alanda ihmal edilemeyecek bir süre için tutulması ve bu kişinin söz konusu tutmaya rıza göstermemiş olması şeklinde ifade edilebilecek iki unsuru içermektedir (*Cüneyt Kartal*, B. No: 2013/6572, 20/3/2014, § 17).

41. Anayasa'nın 19. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına sahip olduğu ilke olarak ortaya konduktan sonra ikinci ve üçüncü fıkralarında, şekil ve şartları kanunda gösterilmek koşuluyla kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakılabileceği durumlar sınırlı olarak sayılmıştır. Dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının kısıtlanması ancak Anayasa'nın anılan maddesinde belirlenen durumlardan herhangi birinin varlığı hâlinde söz konusu olabilir (*Murat Narman*, B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 42).

42. Maddenin birinci fıkrasında geçen hürriyet sözcüğü, özgürlük ve bağımsızlığın yanı sıra serbestlik anlamına da gelmektedir. Bu anlamda kişi hürriyetine yönelik bir müdahalenin bulunduğu söylenmesi için kişinin hareket serbestisinin maddi olarak sınırlandırılmış olması gerekir. Buradaki hareket serbestisine yönelik kısıtlama, Anayasa'nın 23. maddesinde güvence altına alınan seyahat hürriyetine yönelik bir müdahaleye göre çok daha yoğundur. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik bir müdahale için kişi, rızası olmaksızın en azından rahatsızlık verecek uzunlukta bir süre boyunca belirli bir yerde fiziki olarak tutulmalıdır (*Galip Ögüt* [GK], B. No: 2014/5863, 1/3/2017, § 34).

43. Anayasa'nın 19. maddesinin metni bir bütün olarak değerlendirildiğinde maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki sınırlama sebeplerinin kişilerin fiziksel özgürlüklerine ilişkin olduğu, ayrıca devam eden fıkralardaki güvencelerin de fiziki olarak hürriyetinden yoksun bırakılmış kişiler bakımından getirildiği görülmektedir. Dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının güvence altına aldığı şey, bireylerin yalnızca fiziksel özgürlüğüdür (*Galip Ögüt*, § 35).

44. Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve hürriyetlerin ancak kanunla sınırlanabileceği hükme bağlanmıştır. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinde kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının sınırlanabileceği durumların şekil ve şartlarının kanunda gösterilmesi kuralına yer verilmiştir. Anayasa'nın 13. maddesiyle tüm temel hak ve özgürlüklerin sınırlanmasına ilişkin getirilen kanunilik şartının kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı yönünden 19. maddede ayrıca belirtildiği görülmektedir. Bu bağlamda birbirleriyle uyumlu olan Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri uyarınca kişi hürriyetine ilişkin müdahale olarak tutuklamanın kanuni bir dayanağının bulunması zorunludur (*Murat Narman*, § 43).

45. Anayasa'nın 19. maddesinin kişi hürriyetinin kısıtlanmasına imkân tanıdığı durumlardan biri maddenin ikinci fıkrasında düzenlenmiş olan *kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak kişilerin tutulması* hâlidir (*Cemal Duğan*, B. No: 2014/19308, 15/2/2017, § 57). Anayasa'nın 19. maddesinin ikinci fıkrasındaki kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının sınırlanabileceği durumların şekil ve şartlarının kanunda gösterilmesi şeklindeki genel kural ve *kanunda öngörülen bir yükümlülüğün* ibaresi birlikte değerlendirildiğinde hem yükümlülüğün hem de bu yükümlülüğe uymamanın sonucu olarak gerçekleşen tutma hâlinin kanunla düzenlenmesi gerekir. Buradaki kanun şekli manada bir kanunun varlığını zorunlu kılar. Şekli manada kanun, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından Anayasa'da belirtilen usule uygun olarak kanun adı altında çıkarılan düzenleyici yasama işlemidir (*Ali Hıdır Akyol ve diğerleri* [GK], B. No: 2015/17510, 18/10/2017, § 56).

46. Diğer taraftan kanunda öngörülen yükümlülüğün somut ve belirli olması, genel mahiyette olmaması gerekir. Anayasa'nın 19. maddesinin ikinci fıkrasındaki bu tutma hâlinin hukuka uygun olabilmesi için yükümlülüğün yerine getirilmesini sağlama amacına yönelik olması ve cezalandırıcı bir nitelik taşımaması gerekir. Bu hüküm kapsamındaki tutma hâlinin söz konusu olabilmesi için kişinin kanunen yerine getirilmesi gereken bir yükümlülüğü ifa etmemiş olması gerekir.

47. Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklere yönelik sınırlamaların ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir (*Halas Aslan*, B. No: 2014/4994, 16/2/2017, § 72).

48. Ölçülülük ilkesi *elverişlilik*, *gereklilik* ve *orantılılık* olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. Elverişlilik öngörülen müdahalenin ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını, gereklilik ulaşılmak istenen amaç bakımından müdahalenin zorunlu olmasını yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ulaşılmamasının mümkün olmamasını, orantılılık ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir (AYM, E.2016/13, K.2016/127, 22/6/2016, § 18; *Mehmet Akdoğan ve diğerleri*, B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 38).

49. Bu bağlamda ölçülülük ilkesi uyarınca ayrıca ilgili yükümlülüğün yerine getirilmesiyle ulaşılmak istenen meşru amaç ile kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının önemi arasında makul bir denge kurulmalıdır. Ayrıca kanunun öngördüğü yükümlülüğün tutma haricinde daha hafif araçlarla yerine getirilmesinin mümkün olup olmadığının gözardı edilmemesi gerekir. Diğer bir deyişle daha az sınırlayıcı bir müdahale ile kanunun öngördüğü yükümlülük yerine getirilebiliyorsa kişinin tutulması ölçsüz olacaktır.

50. Son olarak ölçülülük bağlamında kanundan doğan yükümlülüğün niteliği, amacı, tutulan kişinin durumu, tutmaya yol açan özel koşullar ve tutmanın süresi, tutmanın acil bir ihtiyaçtan kaynaklanıp kaynaklanmadığı dikkate alınacaktır.

b. İlkelerin Olaya Uygulanması

i. Başvurucunun Özgürlüğünden Yoksun Bırakılıp Bırakılmadığı

51. Somut olayda başvuru 10/2/2015 tarihinde yol kontrolü sırasında jandarma görevlilerince durdurulmuş, yoklama kaçağı olarak arandığı belirtilip tutanak imzalaması için karakola davet edilmiştir. Başvurucu; üç gün önce Yüksekova Asayiş Büro Amirliğince aynı sebeple tutanak tutulduğunu, askerlik şubesine başvurması için gereken on beş günlük yasal sürenin dolmadığını belirtmiş ve Yüksekova Asayiş Büro Amirliğince hazırlanan tutanağı ibraz etmiştir. Başvurucunun anlattığı şekliyle bu beyan ve ibraza rağmen ilgili görevliler yoklama kaçağı kaydının sistemden düşümünün yapılmadığını, karakol içinde tanzim edilecek tutanak imzalatılmadan geçişe izin verilmeyeceğini belirtmiştir. Başvurucu bu zorunluluk karşısında karakola gittiğini, tutanağın tanzim edilmesini beklediğini ve bu işlemin yaklaşık bir saat sürdüğünü ifade etmiştir. İdare mahkemesi kararı incelendiğinde başvurunun bu anlatımının aksine bir kabule yer verilmediği görülmüştür. İdare de savunmasında teknik aksaklıklar sebebiyle yoklama kaçağı kaydının sistemden düşümünün yapılmadığını kabul etmiştir. Başvurucu hakkında iki ayrı tutanak düzenlendiği de dikkate alındığında idari dava sürecinin başvurunun anlatımlarıyla uyumlu olduğu görülmektedir.

52. Somut olayda başvurucu, karakolda tutanağın tanzim edilmesini beklemek zorunda kalmıştır. Bunu reddetmesi hâlinde geçişine izin verilmeyeceği kendisine söylenmiştir. Dolayısıyla somut olayın koşullarında bu baskı unsuru -her ne kadar tutma süresi kısa olsa da- başvurucunun özgürlüğünden yoksun bırakıldığı sonucuna varılmasını gerekli kılmıştır.

ii. Başvurucunun Özgürlüğünden Yoksun Bırakılmasının Anayasa'nın 19. Maddesinin İkinci ve Üçüncü Fıkrasındaki Tutma Hâllerinden Herhangi Birinin Kapsamında Olup Olmadığı

53. Anayasa'nın 19. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına sahip olduğu ilke olarak ortaya konduktan sonra ikinci ve üçüncü fıkralarında, şekil ve şartları kanunda gösterilmek şartıyla kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakılabileceği durumlar sınırlı olarak sayılmıştır. Anayasa'nın 19. maddesinin ikinci fıkrasında kişilerin *kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması* kişi hürriyeti ve güvenliği hakkında müdahale edilmesine izin verilen durumlardan biri olarak ifade edilmiştir.

54. Bu kapsamda askerliğin hem Anayasa'dan hem de kanundan kaynaklanan bir yükümlülük olduğunda kuşku bulunmamaktadır. Nitekim Anayasa'nın "*Vatan hizmeti*" kenar başlıklı 72. maddesinde "*Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir.*" denilmiştir. 1111 sayılı mülga Kanun'un 1. maddesinde "*Türkiye Cumhuriyeti tebaası olan her erkek, işbu kanun mucibince askerlik yapmağa mecburdur.*" ifadesine yer verilmiştir.

55. Diğer taraftan 1111 sayılı mülga Kanun'un 3. maddesinde askerlik çağının *yoklama devri, muvazafılık ve yedek olmak üzere üç devreye ayrıldığı* belirtilmiş; 4. maddesinde ise *yoklama devri, askerlik çağının başlangıcından muvazafılık hizmetinin başlangıcına kadar geçen süre* olarak ifade edilmiştir. Buna göre yoklama devrinin askerlik yükümlülüğünün bir parçası olarak kabulü zorunludur. Nitekim kanun koyucu, yoklama evresinde bulunan kişiler bakımından askerlik görevi kapsamında öngörülen yükümlülükleri etraflı bir şekilde düzenlemiştir. Bu kapsamda 12. maddede yoklamada bulunmayan ve bulunamadıklarına dair bu Kanun'da yazılı bir mazeret gösterememiş olanlara yoklama kaçağı denileceği ifade edilerek kimlerin yoklama kaçağı sayılacakları tanımlanmıştır. 14. maddede ise yoklamanın ne olduğu ve nasıl yapılacağı ortaya konulmuştur. Buna göre yoklama "*yükümlülerin sağlık muayenelerinin yapılarak askerliğe elverişli olup olmadıkları, öğrenim durumları, meslekleri ve niteliklerinin belirlenmesi*" işlemidir. 25. maddede ise "*Millî Savunma Bakanlığı tarafından, o yıl askerlik çağına girenler ile bir önceki sene ertesi yıla terk edilenlerin yoklamalarının yapılacağı hususu, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ve diğer ulusal yayın yapan televizyon ve radyo kanalları aracılığıyla zorunlu yayın kapsamında duyurulur. Bu duyuru yükümlülere tebliğ mahiyetindedir.*" denilerek yoklama hususunda kamu makamlarının bilgilendirme yöntemleri belirlenmiştir.

56. Kanun koyucu bu şekilde yoklamaya çağrılan kişilerin bu işlemi yaptırımlarının zorunlu olduğunu 26. maddenin birinci cümlesinde yer alan "*Çağrılan kişiler, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası bulunan kimliğini ve öğrenim durumlarını gösterir belgeler ile birlikte yurt içinde askerlik şubelerinde, yabancı ülkelerde ise buldukları yerin elçilik veya konsolosluklarında bizzat bulunmaya mecburdurlar.*" şeklinde düzenleme ile açıkça kabul etmiştir. 30. maddede yoklama sırasında askerlik şubesine veya yurt dışı temsilciliklerine

gelmeyen ve gelmeme sebebini bildirmemiş kişilerin yoklama kaçağı olarak kabul edilecekleri ifade edilmiş ve bu kişilerin askerlik ödevlerini yerine getirmek maksadıyla yakalanarak muhafaza altına alınmalarına ilişkin esaslar düzenlemiştir. Buna göre *"Yakalanarak muhafaza altına alınan yükümlüler, vakit geçirmeksizin ve en geç yirmidört saat içerisinde en yakın askerlik şubesine getirilirler. Askerlik şubesince teslim alınamayan yükümlüler, ilgili kolluk kuvveti tarafından hazırlanan tutanağa istinaden derhal serbest bırakılırlar."*

57. Dolayısıyla Anayasa'dan ve kanundan kaynaklanan askerlik yükümlülüğünün yerine getirilmesi amacıyla bu yükümlülüğün evrelerinden biri olan yoklama işleminin gerçekleştirilmesi için çağrıya rağmen yoklamasını yaptırmayan kişilerin (yoklama kaçaklarının) askerlik şubesine götürülmek üzere yakalanması Anayasa'nın 19. maddesinde kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına müdahale edilmesine izin verilen durumlardan biridir.

iii. Başvurucunun Tutulmasının Hukuka Uygun Olup Olmadığı

58. Bu kapsamda öncelikle başvurucunun tutulmasının hukuki dayanağının olup olmadığının belirlenmesi gerekir. Somut olayda başvurucunun tutulmasının dayanağının 1111 sayılı mülga Kanun'un 30. maddesi olduğu görülmektedir. Bu nedenle başvurucunun tutulmasının hukuki bir dayanağının bulunduğu sonucuna varılmıştır.

59. İkinci olarak başvurucunun tutulmasının meşru bir amacının bulunup bulunmadığının tespit edilmesi gerekir. Başvurucunun tutulması askerlik yükümlülüğünün yerine getirilmesini sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Askerlik yükümlülüğüyle bağlantılı usul işlemlerinin (yoklama gibi) yerine getirilmesini sağlamak da bu meşru amaç kapsamında değerlendirilmelidir. Dolayısıyla başvurucunun tutulmasının meşru bir amaç taşıdığı sonucuna varılmıştır.

60. Son olarak başvurucunun tutulmasının ölçülü olup olmadığının da belirlenmesi gerekir. Başvurucu 7/2/2015 tarihli ilk tutanakta on beş gün içinde askerlik işlemlerini tamamlamak için askerlik şubesine başvuracağını taahhüt etmiş ve ikinci tutanağın düzenlendiği tarihte bu süre dolmamıştır. Başvurucu 7/2/2015 tarihli ilk tutanağı ibraz etmesine rağmen sistemden kayıt düşülmediği için karakolda ikinci tutanağın tanzim edilmesini beklemek zorunda bırakılmıştır. Yoklama kaçağı kaydının sistemden düşülmemesinde başvurucunun bir kusuru bulunmamaktadır. Öte yandan yoklama kaçağı kaydının sistemden düşülmemesi nedeniyle ikinci tutanağın düzenlenmesinin gerekli olduğu söylenebilirse de bu tutanağın başvurucuya karakola götürülmeden de tebliğ edilmesi mümkündür. Nitekim başvurucuya ilk tutanak kalmış olduğu otelde tebliğ edilmiştir. Bu nedenle başvurucunun karakola götürülmesi ve burada bir süre bekletilmesi somut olayın özelliklerinden kaynaklanan bir gereklilik değildir.

61. Açıklanan gerekçelerle başvurucunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

62. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvuru hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuru lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

63. Başvurucu 5.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

64. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (*Aliğül Alkaya ve diğerleri (2)*, B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

65. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan*, §§ 55, 57).

66. Başvuruda, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir. İhlalin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar görülmemiştir.

67. Öte yandan somut olayda ihlalin tespit edilmesinin başvuru hakkının uğradığı zararların giderilmesi bakımından yetersiz kalacağı açıktır. Başvurucunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik müdahale nedeniyle yalnızca ihlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvurucuya net 1.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

68. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 257,50 TL harçtan oluşan yargılama giderinin başvuru hakkına ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

Başvuru Numarası : 2017/22254

Karar Tarihi : 2/6/2020

B. Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Başvurucuya net 1.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

D. 257,50 TL harçtan oluşan yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

E. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvurunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin bilgi için Van 3. İdare Mahkemesine (E.2015/1516, K.2017/188) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 2/6/2020 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL